

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 18 iunie 2024
(OR. en)

10057/24

Dosar interinstituțional:
2024/0052 (NLE)
2024/0053 (NLE)

AELE 43
EEE 24
ISL 20
N 31
FL 24
PECHE 186

ACTE LEGISLATIVE ȘI ALTE INSTRUMENTE

Subiect: Acord între Uniunea Europeană, Islanda, Principatul Liechtenstein și Regatul
Norvegiei cu privire la un mecanism financiar al SEE pentru perioada mai
2021-aprilie 2028

ACORD
ÎNTRE UNIUNEA EUROPEANĂ, ISLANDA,
PRINCIPATUL LIECHTENSTEIN
ȘI REGATUL NORVEGIEI
CU PRIVIRE LA UN MECANISM FINANCIAR AL SEE
PENTRU PERIOADA MAI 2021-APRILIE 2028

UNIUNEA EUROPEANĂ

ISLANDA,

PRINCIPATUL LIECHTENSTEIN,

REGATUL NORVEGIEI,

ÎNTRUCÂT părțile la Acordul privind Spațiul Economic European (denumit în continuare „Acordul privind SEE”) au convenit cu privire la necesitatea de a reduce discrepanțele economice și sociale dintre regiunile lor în vederea promovării unei consolidări continue și echilibrate a relațiilor comerciale și economice dintre ele,

ÎNTRUCÂT, pentru a contribui la atingerea acestui obiectiv, statele AELS au instituit un mecanism financiar în contextul Spațiului Economic European,

ÎNTRUCÂT dispozițiile care reglementează mecanismul financiar al SEE pentru perioada 2004-2009 au fost prevăzute în Protocolul 38a și în Addendumul la Protocolul 38a la Acordul privind SEE,

ÎNTRUCÂT dispozițiile care reglementează mecanismul financiar al SEE pentru perioada 2009-2014 au fost prevăzute în Protocolul 38b și în Addendumul la Protocolul 38b la Acordul privind SEE,

ÎNTRUCÂT dispozițiile care reglementează mecanismul financiar al SEE pentru perioada 2014-2021 au fost prevăzute în Protocolul 38c la Acordul privind SEE,

ÎNTRUCÂT se menține necesitatea reducerii discrepanțelor economice și sociale în cadrul Spațiului Economic European și, prin urmare, ar trebui să fie instituit un nou mecanism privind contribuțiile financiare ale statelor AELS care fac parte din SEE pentru perioada mai 2021-aprilie 2028,

DECID SĂ ÎNCHEIE PREZENTUL ACORD:

ARTICOLUL 1

Articolul 117 din Acordul privind SEE se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 117

Dispozițiile care reglementează mecanismele financiare sunt prevăzute în Protocolul 38, în Protocolul 38a, în Addendumul la Protocolul 38a, în Protocolul 38b, în Addendumul la Protocolul 38b, în Protocolul 38c și în Protocolul 38d.”

ARTICOLUL 2

Se introduce un nou Protocol 38d după Protocolul 38c la Acordul privind SEE. Textul Protocolului 38d este prevăzut în anexa la prezentul acord.

ARTICOLUL 3

Prezentul acord se ratifică sau se aprobă de către părți în conformitate cu procedurile proprii. Instrumentele de ratificare sau de aprobare se depun la Secretariatul General al Consiliului Uniunii Europene.

Protocolul intră în vigoare în prima zi a celei de a doua luni de la data depunerii ultimului instrument de ratificare sau de aprobare.

Până la încheierea procedurilor menționate la alineatele (1) și (2), prezentul acord se aplică cu titlu provizoriu începând cu prima zi a primei luni care urmează depunerii ultimei notificări în acest scop.

ARTICOLUL 4

Prezentul acord, redactat într-un singur exemplar original în limbile bulgară, cehă, croată, daneză, engleză, estonă, finlandeză, franceză, germană, greacă, irlandeză, italiană, letonă, lituaniană, maghiară, malteză, olandeză, polonă, portugheză, română, slovacă, slovenă, spaniolă, suedeză, islandeză și norvegiană, textele redactate în fiecare dintre aceste limbi fiind egal autentice, se depune la Secretariatul General al Consiliului Uniunii Europene, care va transmite o copie certificată fiecărei părți la prezentul acord.

Întocmit la Bruxelles, la ... 2024.

Pentru Uniunea Europeană,

Pentru Islanda,

Pentru Principatul Liechtenstein,

Pentru Regatul Norvegiei,

PROTOCOLUL 38d
privind mecanismul financiar al SEE pentru perioada 2021-2028

ARTICOLUL 1

(1) Obiective

Islanda, Liechtenstein și Norvegia (denumite în continuare „statele AELS”) contribuie la reducerea discrepanțelor economice și sociale din Spațiul Economic European și la consolidarea relațiilor lor cu statele beneficiare, prin contribuții financiare la prioritățile tematice menționate la articolul 3¹.

(2) Valori și principii comune

Mecanismul financiar al SEE pentru perioada 2021-2028 se bazează pe valorile și principiile comune privind respectarea demnității umane, a libertății, a democrației, a egalității, a statului de drept, precum și a drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților.

Toate programele și activitățile finanțate de mecanismul financiar al SEE respectă aceste valori și principii și nu sprijină operațiunile care încalcă această prevedere. Punerea lor în aplicare respectă drepturile și obligațiile fundamentale consacrate în instrumentele și standardele relevante.

¹ În prezentul protocol, trimerile la articole se interpretează, cu excepția cazului în care se prevede altfel, ca trimeri la articole din prezentul protocol.

ARTICOLUL 2

Angajamente

Valoarea contribuției financiare prevăzute la articolul 1 este de 1 705 000 000 EUR. O contribuție financiară suplimentară de 100 000 000 EUR este, de asemenea, pusă la dispoziție pentru proiecte legate de provocările apărute ca urmare a invadării Ucrainei. Aceste contribuții sunt puse la dispoziție pentru angajamente în tranșe anuale de 257 860 000 EUR în perioada 1 mai 2021-30 aprilie 2028 inclusiv.

Cuantumul total este alcătuit din alocările specifice fiecărei țări prevăzute la articolul 6 și din fondurile prevăzute la articolul 7.

ARTICOLUL 3

(1) Priorități tematice

Alocările specifice fiecărei țări se pun la dispoziție pentru a promova următoarele priorități tematice generale:

- (a) tranziția verde europeană;
- (b) democrația, statul de drept și drepturile omului;
- (c) incluziunea socială și reziliența.

În cadrul acestor priorități tematice, domeniile vizate de programe sunt prevăzute în anexa la prezentul protocol. Conținutul acestor domenii vizate de programe va fi stabilit în urma unor consultări cu statele beneficiare.

(2) Nevoile statelor beneficiare

Domeniile vizate de programe sunt selectate, orientate și adaptate pentru a răspunde diverselor necesități ale fiecărui stat beneficiar, ținând seama de dimensiunea sa și de cuantumul contribuției.

În acest scop, procedura care trebuie urmată este prevăzută la articolul 9 punctul 5.

ARTICOLUL 4

(1) Memorandumuri de înțelegere

Pentru a se putea concentra pe sectoarele prioritare și pentru a asigura punerea în aplicare eficientă, în conformitate cu obiectivele generale prevăzute la articolul 1 și ținând seama de politicile UE și de recomandările specifice fiecărei țări, precum și de acordurile de parteneriat încheiate între statele membre și Comisia Europeană, statele AELS negociază cu fiecare stat beneficiar un memorandum de înțelegere în conformitate cu articolul 9 punctul 5.

(2) Consultări cu Comisia Europeană

Consultările cu Comisia Europeană se desfășoară la nivel strategic și au loc pe parcursul negocierilor privind memorandumurile de înțelegere în vederea promovării complementarității și a sinergiilor cu politica de coeziune a UE.

ARTICOLUL 5

(1) Cofinanțare

În ceea ce privește programele din cadrul alocărilor specifice fiecărei țări, de a căror implementare sunt responsabile statele beneficiare, contribuția AEELS nu depășește 85 % din costul programului, cu excepția cazului în care statele AEELS au decis altfel.

(2) Ajutoare de stat

Normele aplicabile cu privire la ajutoarele de stat trebuie respectate.

(3) Răspundere

Responsabilitatea statelor AEELS pentru proiecte se limitează la alocarea de fonduri în conformitate cu planul convenit. În consecință, statele AEELS nu își vor asuma nicio răspundere față de terți.

ARTICOLUL 6

Alocări specifice fiecărei țări

Alocările specifice fiecărei țări sunt puse la dispoziția următoarelor state beneficiare: Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Grecia, Croația, Cipru, Letonia, Lituania, Ungaria, Malta, Polonia, Portugalia, România, Slovenia și Slovacia , în conformitate cu următoarea cheie de repartizare:

Stat beneficiar	Fonduri (EUR)
Bulgaria	132 807 931
Croația	68 018 840
Cipru	9 014 276
Republica Cehă	115 163 505
Estonia	36 750 087
Grecia	159 320 451
Ungaria	129 868 485
Letonia	56 013 268
Lituania	60 274 987
Malta	5 710 418
Polonia	472 614 415
Portugalia	126 276 741
România	304 642 069
Slovacia	66 843 694
Slovenia	25 580 833

Cuantumurile prezentate includ alocările specifice fiecărei țări care urmează să fie puse la dispoziția fiecărui stat beneficiar în conformitate cu articolul 9 punctul 5, precum și partea din fondul pentru societatea civilă menționată la articolul 7 de care beneficiază fiecare stat beneficiar.

ARTICOLUL 7

În cadrul mecanismului financiar al SEE, se pun la dispoziție două fonduri. Ele contribuie la realizarea obiectivelor mecanismului financiar al SEE pentru perioada 2021-2028, astfel cum este definit la articolul 1, și la prioritățile tematice menționate la articolul 3. Statele AELS pot participa la aceste fonduri în calitate de parteneri.

1. Fondul pentru societatea civilă

Un procent de 10 % din cuantumul total este rezervat pentru un fond destinat societății civile. Cheia de repartizare pentru statele beneficiare este prevăzută la articolul 6.

Un procent de 5 % din fond se alocă inițiativelor transnaționale.

2. Fondul pentru consolidarea capacităților și cooperarea cu organizațiile și instituțiile internaționale

Un procent de 2 % din cuantumul total este rezervat pentru un fond destinat consolidării capacităților și cooperării cu organizațiile și instituțiile internaționale, printre altele cu Consiliul Europei, OCDE și Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA). Acest fond va promova prioritățile tematice în statele beneficiare.

ARTICOLUL 8

(1) Coordonarea cu mecanismul financiar norvegian

Contribuția financiară prevăzută de prezentul protocol este strâns coordonată cu contribuția bilaterală a Norvegiei prevăzută de mecanismul financiar norvegian. În special, statele AEELS se asigură că procedurile și modalitățile de punere în aplicare sunt identice, în esență, în cazul ambelor mecanisme financiare.

(2) Coordonarea cu politica de coeziune a UE

Orice modificare relevantă a politicii de coeziune a UE trebuie luată în considerare în mod corespunzător.

ARTICOLUL 9

La punerea în aplicare a mecanismului financiar al SEE se aplică următoarele:

1. Cooperare

Se urmărește atingerea obiectivelor mecanismului financiar al SEE menționat la articolul 1 în cadrul unei cooperări strânse între statele beneficiare și statele AEELS, cu respectarea valorilor și principiilor, precum și a drepturilor și obligațiilor menționate la articolul 1 alineatul (2).

2. Principii de punere în aplicare

În toate etapele de punere în aplicare a mecanismului se aplică cel mai înalt nivel de transparență, răspundere și eficiență a costurilor, fiind respectate de asemenea principiile privind buna guvernare, parteneriatul și guvernarea pe mai multe niveluri, dezvoltarea durabilă, egalitatea de gen și nediscriminarea.

3. Gestionarea fondurilor

Statele AELS administrează cele două fonduri prevăzute la articolul 7, fiind responsabile de punerea lor în aplicare, inclusiv de gestionarea și controlul acestora.

4. Comitetul mecanismului financiar

Statele AELS instituie un comitet de gestionare globală a mecanismului financiar al SEE. Statele AELS prevăd dispoziții suplimentare pentru punerea în aplicare a mecanismului financiar al SEE, inclusiv măsuri de simplificare menite să asigure eficiența și eficacitatea punerii în aplicare, după consultări cu statele beneficiare, care pot beneficia de asistență din partea Comisiei Europene. Statele AELS depun eforturi pentru a stabili aceste dispoziții înainte de semnarea memorandumurilor de înțelegere.

5. Negocierea memorandumurilor de înțelegere

Statele AELS negociază cu fiecare stat beneficiar un memorandum de înțelegere privind alocarea specifică fiecărei țări, cu excepția fondurilor menționate la articolul 7 și la punctul 3 din prezentul articol. Memorandumul de înțelegere stabilește programele, repartizarea fondurilor între domeniile vizate de programe, structurile de gestionare și control și condițiile aplicabile.

6. Implementare

- (a) Pe baza acestor memorandumuri de înțelegere, statele beneficiare prezintă propuneri de programe specifice statelor AELS, care evaluează și aprobă aceste propuneri și, ulterior, încheie acorduri privind granturile, însoțite de condițiile relevante, o evaluare a riscurilor și măsuri de atenuare, cu statele beneficiare pentru fiecare program în parte.
- (b) Responsabilitatea pentru implementarea programelor convenite le revine statelor beneficiare, care prevăd un sistem corespunzător de gestionare și control pentru a asigura buna implementare și gestionare a acestora.
- (c) Statele AELS pot efectua controale în conformitate cu propriile cerințe interne. Statele beneficiare oferă toată asistența, toate informațiile și documentația necesare în acest scop.
- (d) Pentru a asigura respectarea obligațiilor, statele AELS pot, în urma unei evaluări și după audierea statului beneficiar, să ia măsuri adecvate și proporționale, inclusiv suspendarea plăților și recuperarea fondurilor.
- (e) Dacă este cazul, se creează parteneriate pentru pregătirea, punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea contribuției financiare, astfel încât să se asigure o largă participare. Partenerii pot fi, inter alia, autoritățile locale, regionale și naționale, precum și sectorul privat, societatea civilă și partenerii sociali din statele beneficiare și din statele AELS.
- (f) Orice proiect prevăzut în cadrul programelor din statele beneficiare poate fi implementat printr-o cooperare desfășurată, inter alia, între entități cu sediul în statele beneficiare și în statele AELS, în conformitate cu normele aplicabile în domeniul achizițiilor publice.

7. Costuri de gestionare

Costurile de gestionare aferente statelor AEELS sunt acoperite de cuantumul total prevăzut la articolul 2 și sunt precizate în dispozițiile de punere în aplicare menționate la punctul 4 din prezentul articol. Costurile de gestionare a fondurilor menționate la articolul 7 vor fi acoperite din cuantumul alocat fondurilor.

8. Raportare

Statele AEELS raportează cu privire la contribuția lor la obiectivele mecanismului financiar al SEE.

ARTICOLUL 10

Examinare

La sfârșitul perioadei prevăzute la articolul 2 și fără a aduce atingere drepturilor și obligațiilor care decurg din Acordul privind SEE, părțile contractante examinează, prin prisma articolului 115 din Acordul privind SEE, necesitatea combaterii disparităților economice și sociale din cadrul Spațiului Economic European.

ANEXĂ LA PROTOCOLUL 38d

Tranziția verde

Întreprinderile verzi și inovarea verde

Cercetarea și inovarea

Educație, formare și ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor

Cultură

Dezvoltare locală, bună guvernare și incluziune

Incluziunea romilor și capacitatea acestora

Sănătate publică

Prevenirea dezastrelor și pregătirea pentru intervenție în caz de dezastre

Sectorul justiției, inclusiv violența domestică și violența bazată pe gen, accesul la justiție, serviciile corecționale, criminalitatea gravă și organizată

Azil, migrație și integrare

Cooperarea instituțională și consolidarea capacităților

Statele beneficiare vor beneficia, de asemenea, de proiecte finanțate prin:

Fondul pentru societatea civilă

Fondul pentru consolidarea capacităților și cooperarea cu organizațiile și instituțiile
internaționale partenere

*Egalitatea de gen și digitalizarea vor fi integrate și vor face parte din toate domeniile relevante
vizate de programe.*
